

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.,
ravno toliko številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BO-DEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1.70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1.50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5.50 K, mesečno 1.90 K. — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik
s tedensko humoristično prilogo Bodeča Neža.

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.,
ravno toliko številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravnistvo: Ljubljana, Franciškanska ulica številka 6.
Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 20 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik (Radivoj) Korene. Last in tisk „Učiteljske tiskarne“.
Telefon številka 118.

Vstaši gospodarji položaja.

Vstaši poslali ultimatum. — Wiedove čete uničene. — Zveza med Rusijo in Rumunijo. — Zopet nesreča na morju. — Italijani za beneške Slovence. — Novi kandidati za albanški prestol.

Onorevoli.

Trst, 17. junija 1914.

Pondeljko sejo rimskega parlamenta bo potreba zaznamovati v knjigi naše zgodovine. Dogodki v Trstu, 18letno suženstvo in pa številni 36.000 beneških Slovencev je prišlo v zbornici na veliki boben, s katerim je imel veliko veselje in posebno slast poslanec Morpurgo.

Sanje Nikolaja Tommasea o slovensko-italijanski zvezi so izginile. In mesto njih je stopil na prestol razsodnikov in delcev milostnih darov član rimskega parlamenta, poslanec Morpurgo, ter pokazal na tisto Benečijo, kjer prebivajo priznavalci matere Italije, založniki italijanske armade s svojimi mladimi sinovi, ter imajo za vse svoje usluge in prijaznosti od strani italijanske vlade samo brezbriznost in nepriznanje.

»Temu obmelnemu narodu — je dejal poslanec Morpurgo — je treba dati sol. Spomniti se je potreba obljub poslanec Rave, Cinfellija, Coldara in Gianturca, ter besed in garancij, ki so jim bile podane od ministra Danea. Temu narodu je treba dati šolskih zavodov, treba jih je učiti čitati in razširjati med njimi italijanske knjige in italijanske perlo-dične publikacije. Temu narodu bo treba sezidati sol, ki bodo nudile otrokom izobrazbe v njegovem nematerijem jeziku. Treba bo ustanoviti knjižnice, ki ga bodo odvajale od njegovega narečja. Za te naše slovenske čuvaje ob orijentalških vratih domovine pozivljam ministra Danea, da se temu narodu da popolno političnošolsko preskrbo.«

Minister je poslanec odgovoril: »Zahvaljujem se Vam, da ste s to razpravo vzbudili toliko zanimanja za naš visoki patrijotični argument v luči italijanske obrambe v slovenskih beneških provincih. Pozdravljam narod, ki je vedno priznaval našo nadoblast, ter se ni nikoli odtezal svoji dolžnosti napram državi. Vlada si bo prizadevala, da prične z delom predvsem v videmski okolici. Kakor hitro nam bodo dopuščale finance, bomo pazili, da rešimo vprašanje, ki mora biti srčna zadeva vseh Italijanov.«

Odkritosrčneje in razločneje povedano: Hvala ti, da si nam zadevo pojasnil in razodel položaj; ubiti temu narodu v naši državi nacionalni čut bo naša prva naloga; zatreti v njem vsak poskušni odpor bo točka našega programa. Vzeli mu bomo slovenske pridige, mu prepovedali govoriti v njegovem jeziku, in ga od-tujili vsaki misli, ki bi skušala spravi-ti v neprijeten položaj nas, voditelje velike Italije.

Tisti narod torej, ki poudarja v Avstriji svoj življenjski interes; narod, ki pošilja zaradi italijanskih sol v Opatijo svojega ministra, je obso-dil slovensko prebivalstvo v Benečiji na sramotno smrt. Dovolj kome-tarja; pomislimo, da imajo ti držav-niki aspiracije na Trst, ki ima 70 ti-sočev slovenskega prebivalstva.

Saj smo narodni in na-predni!

(Iz Jesenic.)

»Ker nisi gorak in ne mrzel, te bom pljunil iz svojih ust.« tako je nekoč v parabolah govoril Kristus. In če bi prišel danes med nas Slovence, ne bi govoril drugače. Poleg svojega poklica mora biti človek še kaj, kar mu čelo daje slovensko lice. Poklic je taka stvar, ki je pravzaprav samo za bogataše, ker je bogataš si lahko po svojem srcu izbira poklic. Ker pa je poklic združen navadno z delom, so bogataši večinoma brez poklica. Poklic se je premenil v službo in služba je za to, da človeka živi. Vsak si mora služiti svoj kruh z delom, bodisi s telesnim ali z duševnim. Pri tem večnem službovanju pa še ne smemo pozabiti, da nismo stroji, ne živali, ampak ljudje, ki imajo razum in prostovoljo. Ker se pa ravno v tem dvigamo nad drugo živalstvo, se moramo pa tudi v čem od njega razlikovati. V naravi živeča žival si zna preskrbeti hrano in prebivališče, skrbi zase in za svoje mladiče in je v tem oziru v vzgled marsikakemu človeku, toda človek, ki včasih vsled malomarnosti niti tega ne zmore, ho-

če biti vedno, in mogoče vzlic naj-večji poživljenosti, več kot žival. Če komu daš v javni družbi kak ži-valski priimek, te toži in si kazno-va. Vzlic temu pa mnogokrat opa-žamo, da so živali v svojem bistvu konsekvencejše nego ljudje kot taki, namreč kot vladarji vsega. Ži-veti moramo vsi, to naj bi uvaževali posebno klerikalci, ki nikdar ne po-mislijo na dobro, ne na slabo, samo da dosežejo svoj namen. Pribiti mo-ramo, da so klerikalci skrajno do-sledni, med tem ko nimamo pri nas na jesenicah niti pet doslednih na-prednjakov. Osobito obrtniki in tr-gočci se izgovarjajo, da morajo biti nepristranski ali nepristranski zaradi trgovine, kupčije in zaslužka. Prav tako! V kupčiji bodi nepristranski, prodajaj vsakomur in vsakomur do-bro postreži; s tem zaslužiš, rediš sebe in svojo rodbino in tako ojaču-ješ sebe in svoj gospodarski obstoj. V javnem življenju pa pusti trgovca doma in bodi cel mož, tak, ali tak, ampak cel, ne polovičarski.

Potislil mi je v roko pero neki gujev nad izrabljanjem slovenske trobojnice. Ob vsaki malenkosti priliki vihra na naših strehah slo-venška trobojnica. Pri vsaki javni cerkveni ceremoniji vidimo sloven-sko trobojnico; vidimo jo pri veliko-nočni procesiji in na Telovo, vidimo, kadar pride k nam v vas Bonaven-tura, in jo vidimo, kadar pride nov župnik. Slovenska trobojnica vihra, kot v zasmeh, kadar prihaja na klerikalne shode naš podjarmljeni narod in prinaša rimskemu molohu težko zaslužen denar.

To pri naših razmerah še ni nič čudnega, kajti klerikalci je lopov in opica obenem, ki izrablja vse, kar mo-re in ki posnema vse, kar se mu do-pade. Zato se prav nič ni čuditi, če klerikalci pri vsaki svoji stvari iz-obešajo slov. trobojnico, ampak, da se jim pri vsem tem zvesto pridru-žujejo naprednjaki, to je žalostno. Imamo »naprednjake«, ki so izobe-sili slovensko trobojnico povodom izleta čukov na Jesenice, pri birni, pri cerkvenih procesijah in pri raz-vitju zastave jeseniškega »Sokola«. Na Telovo kar mrgoli lučice in altarč-kov v oknih ljudi, ki pri vsaki priliki zabavljajo čez farje in sramote ve-ro. Vse to, seveda, zaradi miru in

Smrtna pesem o Albaniji.



zaradi »kšefta«! Vprašam pa, kdaj pa mislijo tako klerikalci ali Nemci? Ali je že kdo videl, da bi bil izobesil zastavo kak klerikalec ob priliki ka-ke napredne ali celo nepristranske slavnosti. Ali je imel jeseniški Paar svojo edino zastavo, ki jo ima, že kedaj izobešeno ob drugi priliki, kot pri patrijotičnih (tam seveda iz hi-navščin) in klerikalnih slavnostih? Seveda samo naprednjak naj bo ka-kor vlačuga, ki smelo in drzno one-čašča slovensko trobojnico proti svojemu prepričanju zaradi dobička!

Ne bomo tukaj naštevali imen, hočemo le, da postane drugače, če je še mogoče. Vemo dobro, da se z ekstremno danes pri teh razmerah že vsled kurtoazijskega razpoloženja pri naprednjakih (starih namreč) v Ljubljani ne more nikamor; prosimo je tiste, ki so proti ekstremi, naj po-kažejo pot, kam naprej.

Takozvano »vseglaharstvo« je itak že dosti vkoreninjeno, treba je značilnosti ali pa nič. Kaj pomaga naprednjak, ki sovraži farje in spre-jema škofa in kaj koristi liberalci, ki izobesi čukom zastavo in kaj po-maga rdeča barva, če ne vemo, kje je svoboda doma. Ne na zunanjih znakih in ne na jeziku ne počivata narodnost in naprednost, ampak v poštenih moških srcih, od koder naj

ju črpa tudi zavedno in za to spre-jemljivo od duhovskega vpliva po-polno svobodno ženstvo. Tako go-spada: Clara pacta, boni amici!

Delo in uspehi „Schul-vereina“ na Štajerskem.

Minolo nedeljo je zboroval nem-ški »Schulverein« v Slovenski Bi-strici in podal račune o svojem delo-vanju v letu 1913. Ker so bila izva-žanja zborovanja za nas prav po-sebno zanimiva, jih ne bomo prin-ešli naenkrat, marveč zaporedno par-dni, tako da bo vsak naših bralcev, na podlagi številčnih podatkov lahko spoznal, kakšno in kolikšno važnost da polagajo Nemci na njihov rop slo-venske dece.

Vsega skupaj je izdal »Schul-verein« v pomembne slovenske dece na Sloven. Štajerskem 180.525 K. Od tega se je na Štajerskem samem zbralo 122.000 K. Po okrajih se raz-deljuje ta svota sledeče: Mariborski 81.392 K, Brežice 35.161 K, Slovenj Gradec 30.546 K, Celje 18.744 K in Ptuj 8388 K. Proti letu 1912 so bili na Štajerskem nabrani dohodki za 28.776 K večji v lanskem letu. Po-rabile so se vse te svote za vzdrževanje že obstoječih šolskih zavodov, in otroških vrtcev, za nove zgrad-be in za pomočke novim zgradbam, za remuneracije učiteljem in »časne nagrade« (ali ima renegat sploh še pravico na priimek — čast?), za stu-dijska potovanja in — za podkupo-vanje slovenskih staršev, ki imajo šoloobvezne otroke. Največje napore

Kdo? Kaj? Kie?
je Coletti?
100.000 K nagrade
kdor ga najde!

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.
(Dalje.)

»Hotel bi vam zastaviti vpraša-nje...« je rekel Pardajan. »Pomi-rite se, madam... tiče se zgolj mo-je osebe... Ali ste se katerikrat razgovarjali z njima?«

»Samo dvakrat ali trikrat.«
»Torej,« je povzel vitez, »ali je v teh okoliščinah... no, z eno besedo, madam — hotel bi vedeti, ali je Lujza katerikrat izrekla moje ime.«
»Nikoli!« je dejala Alisa.

Megla je pokrila čelo mlademu možu. Oči so se mu skahile, Olobo-k vzdih je napel njegove prsi.

»Čemu bi govorila o meni?« je pomislil.

»Pozabila me je že zdavnaj... In vendar... vendar je klicala mene tisto jutro, ko so me aretirali.«
Pardajan ni imel več česa po-četi pri Alisi de Luks. Poslovil se je torej. Mlada ženska ga je prosila vroče, naj pride še kaj; obljubil je. Ta nesrečnica ga je navdajala z glo-bokim zanimanjem; zdela se mu je kakor Sfinja, katere Edip bi bil on.

Po svojem odhodu iz hiše v ulici Haš se je napolnil Pardajan v ulico Tikton, v krčmo pri »Mrtvih ki go-

vorita«. Čitatelj pomni, da ga je ča-kal tamkaj stari Pardajan. V celoti je bil dal poset pri Alisi našemu ju-naku dober vtis. Lujza ni bila več v Danvilovi oblasti, in to ni pomenilo malo.

Razmišljaje o teh rečeh, je ko-rakal vitez naglo proti ulici Tikton in dospel tako v Boveško ulico, eno iz-med glavnih žil starodavnega Pari-za, ki so vodile proti njegovemu ka-menitemu srcu — Luuvru. Tam pa je naletel na tolikšno gručo ljudstva, da se je moral ustaviti.

Pogledal je proti Luuvru in zapa-zil, da so spustili dvizni mostič pred vrati, ki so zrla v Boveško ulico. Bi-la je navada, da so spuščali dvizni mostič Luverskega gradu samo, ka-dar je bil kralj doma. Danes pa ni bil samo most spuščen, marveč cela stotinja arkebuzerjev se je pravkar razvrščala na ulici v velikih paradnih uniformah, s francoskim grbom na prsih, mahajoče perjanice na čela-dah.

Na svoji levici je slišal vitez po Parizu bučno hrumenje naroda; kroginkrog njega se je gnetlo ljud-stvo v nedeljskih oblačilih; ženske so tekale z vseh strani in se pehale za prostor ob prosti poti, ki so jo vzdr-ževali stražniki po sredi ulice, dre-gaje s halepartami na desno in na levo.

»Kaj pa je nenavadnega?« je prašal Pardajan lepo punico, ki se ga je prišla za komolec, da je ne bi odnesla gneča dalje.

»Mari ne veste?« se je začudilo dekle. »Sir, naš kralj, se vrača v svoj Luver!...«

Ravno ta hip pa je množica za-hrumela in se zamajala: razširila se je bila govorica, da kralj in njegovo spremstvo ne poideta po Boveški ulici, marveč napravita ovinek po ulici Monmartre. Kakor bi trenil, se je ulica izpraznila, ves narod je udril v ulico Monmartre; le vitez je nada-ljeval mirno svojo pot.

XLVIII.

Homerska epizoda.

Kakor smo videli, je prišel stari Pardajan v krčmo pri »Mrtvih, ki govorita«. Krčmarica, vrla Kato, ga je sprejela z razprostrtimi rokami. Klativitez je premeril krčmo s pogledom: kosirni lonci in bakrene skledje so visele po vseh stenah in na prečnih tramovih nizkega stropa, ob mizah so stali stoli z rezljanimi hrbti, na policah novi vrči in kozarci. Skozi odprta vrata se je videlo le-sketanje bakrenine v kuhinji in svetlo plapolanje plamena na črnem ognjišču. Izkratka, vse lice krčme je pričalo o prospehu in blagostanju; Pardajanov obraz se je razkral v ši-rokem nasmeju zadovoljstva.

»Kato,« je dejal, ko si je ogle-dal vse to, »res ti moram čestitati. Tvoja krčma je imenitna in sam Bakli mi daj, da bi ji bile podobne vse, kar mi jih je še usojeno posetiti v mojem življenju!«

»Le vani se imam zahvaliti,« je rekla Kato. »Vam in vašim svetlim tolarjem, gospod. Upam, da ne zgori tudi ta, kakor je zgorela prva!«

»Ali ti je žal tvoje junaške po-žrtvovanosti?«
»Nikakor ne, gospod. Tudi če bi bila ostala po požaru brez belica, bi bila zadovoljna, ker sem vama po-magala poraziti Filisteje... vam... in vašemu gospodu sinu... Ali go-spod sin ne pride za vami?«

»Pač, dobra Kato. Samo opo-zoriti te moram, da si ne delaj var-ljivih nad. Nepridiprav je že oddal svoje srce. In tako...«

»Oh, gospod, ali mislite res, da bi uboga punica, kakršna sem jaz... Bežite no! Ne rečem, prejšnje čase, ko sem bila še lepša... toda zdaj, gorje mi!...«

Uboga Kato je potegnila iz že-pa ogledalce in pogledala z globokim vzdihom svoj obraz, ki so ga bile ta-ko grdo razjedle koze.

Pardajan se je vsedel k eni iz-med miz, in ker ni mogel ostati niti hip brez opravyka, je naročil Katoni, naj mu pripravi majčkeno omeleto iz petih ali šestih jajc — da bo čakal laglje. Omeleto, scvrto v svetli pon-čici na živem ognju, je povžil s spo-šтовanjem in pohvalo, kakršna je pristojala Katonini umetnosti. Nato pa se je pokazalo, da še vedno pre-ostaja časa staremu vojniku. Pre-gnal si ga je s tem, da je raztelesil kuro, ki je tudi izginila po malem. Po kuri se je zamotil s tem, da je iz-

praznil lonec sadne mezge, in vse to izobilje je zalil s par steklenicami dobrega vina. Ko je trajalo to ne baš pusto čakanje dve uri, se je čutil Pardajan močnega kakor Samson, gibčnega kakor njegov lastni sin in polnega bojevitih misli, ki so mu ro-jile po možganih.

Takrat so zadonele v dalji tro-bente. Stari Pardajan si je opasal meč, porinil si črnoperi baret na koncu levega ušesa, navihlil si brke koder je slišal glas trobent. Povedal je Katoni, da se vrne za par minut pogledat, ali je sin že prišel.

»Torej hočete videti kraljev povratek?« je prašala Kato.
»Aha. Našega Karla oznanjajo ti bojni rogovi?«

»Da, gospod. Pravijo, da sprem-ljajo kralja tudi kraljica navarska, njen sin in še cela kopa hugenotskih velikašev, ki so se z bogali s katoli-ško gospodo.«

»Dobro je in prav tako! No, jaz sem menil, da je že vojna!... Tak poidimo, da vidimo vsaj lepe opreme in orožje gardnih čet.«

To reki, je odkorakal Pardajan po ulici Tikton in prispel kmalu v ulico Monmartre. Tam pa ga je za-jel vrtnec ljudstva in ga pritisnil ob vrata neke hiše.

»Stoli po soldu! Kdo hoče videti in slišati? Videli boste sira, našega kralja, madam Katarino v njeni zlati kočiji, gospode Giske na iskrili ko-njih, videti boste... po soldu stali!«

(Dalje.)

imajo Nemci in njih ponemčeni podrepaniki — vsaj tako kažejo gori naravnede številke — v Mariboru mestu in Mariboru okolici. S svojim trudom in z njim zvezanimi uspehi pa očitno niso zadovoljni. Vse premajhni se jim zde uspehi, za koje so izvršili toliko in toliko desetstosev. To je naravno. Kletko delo, delo, na katerem visi prokletstvo celega slovenskega naroda, ne more kazati boljših sadov. In prav je tako, kajti v tem se kaže vsa velika premoč slovenske narodne zavednosti in slovenskega narodnega ponosa.

Drugi od Nemcev najbolj ogroženi kraj so očitno slovenske Brežice. Tudi s tem okrajem Nemci niso zadovoljni. Čez 31.000 K jih je veljal samo v enem letu! Uspeh? Malenkost, oziroma ga skoro sploh ni. Za Ptuj in ptujski okraj se je izdalo navidezno najmanj, vendar je faktično narodno najbolj ogrožen, kajti tamkaj vrši svoje delo šnops Ornikove politike. Zavedajo se Nemci moči, ki leži v tem nečastnem delu z zganjen in zato tudi ne velja tamkaj »Schulverein« več kot 8000 K.

Pokazali smo na ogromne številke. Ali nas ne mora biti strah? Ne! Širimo našo narodno zavest in posnemajmo vrle Sevnice. K temu vsemu pa neumorno zbiramo za D. C. M. v Ljubljani. Podkrepimo jo z vsemi močmi naše poštenosti, da nam bo istotako mogla postavljati prepotrebne slovenske narodnih ljudskih šol! Če to oboje storimo — brez strahu lahko gledamo v bodočnost in ves bol nemškega raznarodovalnega kapitala bo brezmočen.

Sokolska slavnost v Brežicah.

V nedeljo dne 14. junija je obhajal Brežiški Sokol svoj desetletni jubilej; obenem je priredila celjska sokolska župa, katere član je tudi Brežiški Sokol, svoj župni izlet v Brežice.

Bila to ni več navadna sokolska prireditel, bila je to prava narodna manifestacija. Kljub slabemu vremenu, deževalo je skoraj celi teden in tudi v nedeljo proti poldnevju se je vtila ploha, je prišlo ogromno občinstva. Brežiški Sokol je ta dan pokazal uspeh svojega desetletnega obstanka in ta uspeh se je posrečil silajno. Prišla je Celjska sokolska župa z deputacijami vseh včlanjenih društev, prišla je skoraj cela posavska dolina, kakor tudi napredno občinstvo iz sosednje Kranjske, kakor Sv. Križ in Kostanjevica, prišli so pa tudi naši mili bratje Hrvati in Srbi v ogromnem številu iz Zagreba. Hvala vam, dragi bratje Hrvati in Srbi, da ste se odzvali našemu vabilu in znova dokumentirali jugoslovansko vzajemnost. Prišli ste, kakor pride pomladansko sonce, ki s svojimi toplimi žarki probuja naravo iz zimskega spanja. Tako ste tudi vi s svojim prihodom vtili novo moč in navdušenje v naša srca za nadaljni boj.

Zjutraj je prvi prijezdil jezdnj oddelek Zagrebskega Sokola naravnost iz Zagreba: bila je to elitna četa, ki je zbujala občno pozornost. Ob enajstih je došla Celjska sokolska župa in del gostov iz Posavja, vršil se je nato skupni spoved na telovadišče, kjer se je vršila skušnja. Ob tej priliki je prišlo do nastopa med nekaterimi člani jezdnega oddelka, kateri je jezdi na čelu sprevoda in orožniškim nadporočnikom, kateri je poveljeval orožniški oddelku, in le treznosti in disciplini Sokolov se je zahvalil, da ni prišlo do prelivanja krvi.

Bili smo priča, ko se je naravnost iskalo prepra in naravnost izrazilo Sokole. Obsojamo in protestiramo najstrožje proti takemu izživljanju postopanju: še tega bi bilo treba, da bi nas kak zagrižen Nemec, ki je obenem član skupne armade, za katero moramo tudi mi Jugoslovani toliko žrtvovati, na naših tleh izžival. Ali je to zahvala vlade, da pošlje nad nas bajonete, za usluge, katere sta storila vladni črna Jugoslovana Susteršič in Korošec v delegacijah?

Po skušnji je bil obed v Narodnem domu in drugih narodnih gostilnah. Ob tretji uri so odkorakala vsa sokolska društva na slavnostni prostor, kjer je bil oficijelni sprejem in pozdrav. Prostor prepustil nam je velikodušno v zadnjem trenutku gospod Franc Pečnik, kateri ima na travniku občutno škodo — srčna hvala mu!

Govorili so prvi starosta Brežiškega sokola dr. Štiker, kateri je v izbranih besedah pozdravil drage brate Sokole, kakor tudi mnogobrojno občinstvo in v ostrih besedah obsodil zahrbtno in pristransko postopanje nam sovražne vlade, ki je v zadnjem trenutku na zahtevo Nemcev prepovedala slavnostni prostor; ključni ogorčenja so sledili izvalenjem govornika.

Govorili so nato starosta Celjske sokolske župe brat Smertnik, zastopnik Slov. sokolske zveze brat Drenik, starosta Zagrebskega sokola brat dr. Mazura in starosta Srbskega sokola brat dr. Budisavljevič, kateri je končal z besedami: Ne bilo bi treba sedaj meni govoriti, ko sta govorila brat Slovenec in Hrvat; ker kar čuti in dela brat Slovenec in Hrvat, to čuti in dela tudi brat Srbin. Zmaga slovenskih narodov na Balkanu nas je še tesneje združila in ni je sile na svetu, ki bi se nam mogla ustavljati. Bajoneti in meči ne bodo ustavili toka časa in kadar pridemo zopet v Brežice, ne bomo korakali v senci bajonetov, pač! In ova kula v slovenske roke! (kazoč na Brežice). Frenetični živio in Nazdar ključni so sledili tem besedam, godba je zasvirala »Lepo našo domovino« in »Hej Slovani«!

Pričela se je nato telovadba, o kateri bode obširneje poročala Celjska župa.

Po telovadbi se je pričelo živahno življenje po šotorih, kjer so naše narodne dame in gospice pridno stregle gostom v pozno noč; mladina se je pridno posvetila plesu, kjer je prevladovalo jugoslovansko kolo. Prelitro je prišel čas ločitve, poslovili smo se od nam milih bratov, proseč jih, da nam i nadalje ohranijo ljubezen in zvestobo.

Sedaj pa k našim magistratovcem.

Kakor znano, je okrajno glavarstvo sicer prepovedalo skupni spoved skozi mesto, dovolilo pa slavnostni prostor v mestnem pomešlju. Zoper ta odlok se je kliča na magistratu pritožila na namestnika, katera je pritožbi seveda ugodila in prireditel v zadnjem trenutku prepovedala. Sokol je na prvotnem prostoru že vse pripravil in zadnji dan pride prepoved; delalo se je vso noč, da se je vsaj za silo priredil novi prostor in vse to je vsled nestrpnosti naših talminemcev. Bil je sedaj nekaj časa mir med nami, toda ta mir je bil gnil: brežiški Slovenci sedaj vedo, kaj pomeni tak mir: naši sovražniki nočejo miru, zato naj imajo boj in lahko so prepričani, da ta boj bomo dobojevali z zmago na celi črti: Pasti mora i ova kula!

Štajersko.

Narodna zavednost Sevnčanov nam služi v vzgled! Nemški »Schulverein« je pred leti ustanovil v Sevnici svojo trirazredno ljudsko šolo, seveda nemško. Nemci so računali s tem, da bodo slovenski stariši kar trumoma tje kaj pošiljali svojo slovensko dečo, a so napravili za enkrat račun brez krčmarja. Pokazalo se je oholim Nemcem prav pošteno njihova pota in kakšna ter kolikšna je sevnška slovenska narodna zavednost in kmalu je moral »Schulverein« opustiti III. razred, kajti bilo je dosti premalo otrok, da bi bili napolnili vsaj približno šolske prostore. To naj nam povsodi služi v vzgled in skrbimo, in delajmo na to, da svoje sorojake že vendar enkrat prepričamo, da je pošiljanje slovenskih otrok v nemške »Schulvereine« šole greh, kakor je greh prodajati lastnega otroka tujcu, ki nam ga odvzede za vedno. Če bomo to storili, bode ena šola nemškega »Schulvereina« za drugo morala opustiti svoje poučevanje.

Wastian — pokopan. Komaj smo poročali, da je glavno vodstvo »Südmarke« v Gradcu uplivalo na Wastiana, da na ljubo »Südmarke« ni takoj odstopil od vsega, že dohala vesti iz Gradca, da je bil izvoljen na to mesto koroški Dobernig, po domače Dobernig. S tem je Wastian dodobra pokopan in bo v najkrajšem času pač popolnoma završil svojo nacionalno in politično kariero kot zapuščenec vseh svojih nekdanjih prijateljev.

Maribor. V eni minulih nočij se je zgodil v novem parku gotovo vsestransko obsojani vreden čin navadnega pobalinstva. Podložni beli kamen za Jahnov turnarski spomenik je bil z rudočino in modro tinto polit. Tekočina se je zarila globoko v kamen. Vedeli smo takoj, kaj bo temu dejanju sledilo: ščuvanje mariborske »Schmierölzeitung« proti Slovincem in slovenskemu dijaštvu. Ta le vsenemški revolver sedaj na vse moči kašlja in poziva direktno turnarje in ostalo mariborsko nemčurško fakinažo na poboj Slovincem v parku. Teh pozivov se ne bojimo; gospoda nemčurška naj samo poskusi, potem bo videla kaj in kdo so oni »gosti«, ki v Mariboru uživajo »nemško gostoljubnost«. Da, kar na dan! Javni nasadi — so javni! In slovensko dijaštvo ni ne kot tako, niti drugače kot del našega naroda »gost« v Mariboru. V bajko nemškega Maribora vendar niti sami ne verujete? Če pa se udajate tem halucinacijam — na dan s pobijanjem Slovincem in slovenskega dijaštva! Našemu dijaštvu očitajte, da se po

večerji vlačijo »s priveskom« po parkih? Tako?! Ali hočete, da imenoma naštetemo one nemške dijakke, ki jim je metje zapeljevanje gojenk tukajšnje — meščanske šole? Hočete?! Kakor zavpiješ v gozd, tako iz njega odmeva...! Zapišite si pa še eno: Pasante so ono noč videli proti trčrčarju na 3 jutraj lazit krog omenjenega kamna — nemškega turnarja... In to je tudi vam prav dobro znano — saj ste si ga za to nalič z lastnim denarjem. Samo, ker res hočete pobojev, ste to storili. Neznakažnejši, kot je neznakažna vsa vaša kri in vaša narodnost! Vi ste inscenirali komedijo, vi boste odgovor dajali za vse! Za danes smo na vaše ščuvanje direktno reagirali — v bodoče več ne bomo! Pokazati smo hoteli, da imamo točne informacije iz vseh vaših vrst! To si zapomnite in bodite v lastnem interesu previdni!...

Podružnica Ciril - Metodove družbe v Šoštanju je mela 11. junija 1914 ob zadovoljivi udeležbi občni zbor, katerega je otvoril z vzpodbujajočim nagovorom predsednik g. dr. Mayer. Nato sta podali vestna poročila tajnica gđ. Milica Jurkovičeva in blagajnica ga. Ivanka Senica. Dasi je bilo delovanje podružnice v pretečenem društvenem letu skromno, je vendar uspeh za Šoštanj zelo lep. Družbi sami se je vpisala svota po 175 K 89 v. Nato so se vršile volitve: Predsednik Martin Vrečko, učitelj, podpredsednik dr. Fran Mayer, odvetnik, tajnica Milica Jurkovičeva, učiteljica, blagajnica Ivanka Senica, sopr. trg., odbor: nam. tajnice Milka Kolšekova, nam. blag. Marica Trobejeva, učit. ž. r. d., odborniki gg. Grebenšek, Klemenčič, Lukman, Šoln in ga. Lizika Rajsterjeva; namestnik ga. Fisterjeva, ga. Storoja in gg. Volk in Schwarz. Zastopniki za okoliške občine so ostali isti. Sklenilo se je na predlog g. dr. Mayerja uvesti zopet jour-fixe, kjer naj bi se v ozkem stiku z obrtniki in drugimi uresničili marsikaj skupen nastop v narodnih in gospodarskih vprašanjih. Dalje se je določilo, naj se nabrani denar uporabi v prvi vrsti za tukajšnje dečo, da jo ubranimo pred tujim molohom, da ne zasovražijo ta deca jezika, ki ga mi ljubimo. Le v vestnem poštenovalnem, narodnoobrambnem delu je skrivnost naše bodočnosti. Zato na delo!

Goriško.

Za goriškega župana je zopet potrjen Bombičev Jurij. Dolgo so odlašali na Dvornu, končno so se pa vendar le udali pritisku merodajnih laških krogov, v katerih se nahaja tudi sam prošt Faidutti, ki je pomagaj laškimi liberalcem do zmage v občinskem zastopu. To je danes gola resnica, katere ne morejo na noben način ovreči laški klerikalci in naj se še tako trudijo, da bi odvrnili vsak sum od sebe. Ta madež je neizbrisljiv in ga ne bodo oprale nobene hinavščine več. Sicer pa pride čas, ko se bomo dejansko pomenili z laškimi klerikalci. To bo največ vredno!

Torej Bombičev Jurij bo še za naprej županov v naši Gori! Kakor yse kaže, mora priti mestno gospodarstvo v resnici tik do prepada. Potem bodo spregledali tudi slepci, ki sedaj nočejo videti, kam vodi tako škandalozno gospodarstvo. Srečna Gorica!

Kamoraški »Corriere« ne ve, kaj bi vse storil iz radosti, ker je potrjen zopet njegov denarni oče za goriškega župana. Njegovo veselje je opravčeno, če se pomisli, da je njegov obstoj popolnoma odvisen od Bombičevega županstva. Skoraj ena tretjina Bombičeve plače gre za »Corriere«, zato ni čudno, da je ta listič od samega veselja ves izven sebe! Se poznamo, kaj ne?

Gorica. (V olepšavo mesta?) Pred cerkvijo na Travniku stojijo že celo večnost neke deske, kjer so popolnoma brez vsake najmanjše potrebe. Ta plot so postavili najbrž v olepšavo našega Travnika. Ravno tako so postavili plot v ulici Municipio, odkoder naj bi se izpeljala nova ulica na Verdijevo tekašnico. Seveda kamora nima časa in priložnosti reševati takih zadev, ker bi s tem zmanjšali lepoto goriškega mesta!

Radi dežnika. Josip Peršolja je bil obtožen, da je ukradel dežnik vsled pomanjkanja dokazov pa je bil oproščen.

Nesreča. Josip Vuga iz Vrtojbe je padel s koleza in si zlomil desno roko. Ignacij Vodopivec je padel istotako s koleza in si zlomil levo nogo. Oba so pripeljala v goriško bolnišnico.

Radi prepovedane rabe orožja je bil obsojen čevljar Jakob Kon na 5 kron globe.

Hud pek je Alojzij Knez, ki je v jezi razbil šipe v Mihlovi pekarni v ulici Formica, nakar je še pretepel Mihla. Zato bo sedel pet dni.

Nepotrebno namigavanje. »L'Eco del Litorale« je priobčil neki članek,

kjer namiguje na panslavistično nevarnost. Gospodje okoli »L'Eca« naj bodo le lepo mirni in naj se ne utikajo v stvari, katerih niti ne razumejo! Tak list urejevati je pač zabavno.

Narodna štalnica v Cerknem priredi v nedeljo, dne 21. junija 1914 ob pol 9. zvečer v salonu gostilne pri Firbarju družabni večer. Nastopi prvič tamburaški zbor. Vstop vsakomur prost. Prostovoljni doneski se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi ljudno vabi odbor.

Dnevno.

Tudi Nemci iz Bosne bodo prišli v Celovec, da manifestirajo za nemško misel na jugu. Pomislite: Nemci iz Bosne. Kdo je tam Nemec — razen onega avstr. uradnika, ki ga je tja poslala naša vlada. Ti ljudje, namesto, da bi bili hvaležni, da jedo kruh med slovenskim narodom, se bodo zdaj še pritoževali v Celovcu, češ da se jim slabo godi. Kaj delajo ti ljudje po Bosni, je najlepše povedal »Gospodin Franjo«. Tako bo v nedeljo v Celovcu za vse Jugoslovane važen dan in treba je, da damo na ta nastop Nemcev vsi Jugoslovani primeren odgovor.

Slabo nadomestilo. Trozveza je vsa obupana. Izgubila je Rumunijo, ki je v kalkulih trozveznih generalnih štabov igrala zelo odlično vlogo. Ta Rumunija je sedaj obrnila trozvezi hrbet in ji še »z bogom« ni rekla, tako se ji je mudilo v naročje močne Rusije. Generalni štabi trozveze sedaj ne samo da ne morejo računati na pomoč peterih rumunskih armadnih vojev, temveč bodo morali v slučaju vojne najmanj toliko svojih armadnih vojev poslati proti Rumuniji. To torej pomeni izgubo desetih armadnih vojev in to resnično niso mačje solze. Tolaži se — oziroma poskuša se tolažiti — trozveza s tem, da se ji približuje Švedska. Ampak to je tako slabo nadomestilo za izgubo Rumunije, da ga niti omenjati ni treba, ker glavni namen Rusije je izpolnjen: zaokrožila je trozvezo na celim vzhodu od severnega do jadranskega morja in položaj je tak, da švedska armada sploh ne pride v poštev, ker proti njej pošlje Rusija one svoje čete, ki zaradi prevelike oddaljenosti takointako ne bi mogle priti pravočasno na glavno bojišče. Saj je znano, da ima Rusija ogromno armado in da se ji gre samo zato, da ima blizu glavnega bojišča čem več čet. To je dosegla s tem, da je pritegnila k sebi razumno močne in hrabre srbske še rumunsko armado. Švedska tu sploh v poštev ne pride, nanjo Rusija lahko pošlje tudi svoje prekourske čete. Švedska je torej slaba tolažba in še slabše nadomestilo za Rumunijo, ki jo je Avstrija izgubila samo zaradi vrtoglave politike raznih Berchtoldov.

O, res bo, res! »Slovenec« priobčuje pod naslovom »Ali bo res?« iz Zagreba naslednji brzojav: »Na konferenci pravašev okoli »Hrvat-ske« (to so frankovci) 17. t. m. je dr. Horvat v svojem govoru izjavil, da so odločilni krogi naposled uvideli, da morajo zadovoljiti pravičnim zahtevam Hrvatov ter da se bo še v kratkem oživil program stranke prava v okviru monarhije.« Sam »Slovenec« ne veruje preveč v to najnovejšo frankovsko farbarijo in pravi, da je zelo skeptičen. Mi pa nismo čisto nič skeptični, za nas je stvar popolnoma jasna: ali je hotel dr. Horvat potegniti svoje pristaše, ali so pa oni odločilni krogi smatrali zopet enkrat za potrebno, Hrvat malo »potolažiti«, kakor jih tolažijo že toliko in toliko let. »Slovenec« s skepsa je res več kot na mestu.

Nemci na delu! Te dni so vpslale vse nemške stranke in stranke v nemške graške liste poziv na svoje sorojake Nemce, da se odzovejo akciji v korist »zakona (lex) Kolisko«. S tem je prešla vsa ta akcija tudi na Štajerskem v svoj prav poseben štadij, kajti smelo lahko trdimo, da ni naperjena samo proti Čehom po Gornje in Nižje Avstrijskem, Salburškem, Predarliskem in Tirolskem, marveč, da se bo njen ost že v najkrajšem času obrnila tudi na vse ostale province, v kojih imajo Nemci in nemčurji svoje manjšinske postojanke. Prav nič čudnega ne bo, če bomo videli potem kar čez noč ustvarjati za naše štajerske Nemce istoveten zakon, ki bi neprimerno mnogo škodoval našemu narodnemu razvoju. Izključene bi bile potem vse slovenske šole po spodnještajerskih mestih in trgih toliko časa, dokler bi v njih bile na krmlju nemško-nacionalne klike. A ne samo dotlej, marveč sploh za vso bodočnost bi bila slovenska narodna posest ogrožena, kajti, kar so Nemcem dale enkrat vlade, tega jim potem ne odvzemo več, pa če se tudi izpremeni politična in narodna atmosfera v popolnoma nove tire. Reklo se bo, da prečrnoleglo razsojamo svojo bo-

dočnost. Ne! Stavljamo vanjo svoje najboljše upe, vendar nam narekuje previdnost, biti skrajno oprezní in računati z vsakim pojavom. Saj nas uči baš na Štajerskem naša, slovenska, prošlost, da je največje narodno zlo vedno izišlo iz okolišnosti, ker smo premalo pazili celo na odkrite atentate nam nasproti. In v tem, da so zasejali Nemci boj za Koliskov zakon tudi k nas, tiči prvi korak, ki bo prej ali slej našel uveljavljenja tudi nam nasproti, v prvi vrsti po Štajerskem in Koroškem. Edino, kar zamoremo v prvem hipu storiti (in na kar bi bili morali že zdavnaj misliti), bi bilo, da se v najkrajšem času zvedimo za protikoro-rake, kljub vsem zagotovilom, da je potrditev zakona Kolisko le pobožna želja Nemcev in nič drugega!

Kdo ve kaj? Iščejo se ljudje ki bi bili v stanu povedati, v čigavi posesti je bil otok Krf (Korfu) od leta 1836 do 1866. Gre namreč za to, da se pomaga celi vrsti dedičev do 32.000.000 K dedščine, ki se jim pa do danes odreka. One, ki bi tozadevno mogli kaj javiti, prosimo, da pošljejo tozadevne podatke čim najhitreje našemu uredništvu.

K odhodu režiserja g. Moleka iz Maribora. Prejeli smo: V sredo je zapustil režiser mariborskega in celjskega slovenskega odra g. Jos. Molek Maribor. Odhaja na lastno prošnjo v popolnem soglasju z onimi, katere ostavlja v Mariboru, odnosno v Celju. Njegov odhod je povsem časten, kajti za seboj zapuša osem mesečno delovanje v Mariboru in Celju, delovanje na katero je v vsakem oziru lahko ponosen. Lepo število režiranih iger tu kot tam mu bo ostalo najboljšo izpričevalo za bodočnost in najlepši dokument njegovih igral-skih in režiserskih zmognosti. Kot režiser je bil zelo spreten učitelj, a kot igralec ravnotako vedno mož na svojem mestu ter žel v premnogih slučajih svojih nastopov nedeljeno in odkritosrčno priznanje. Žal le, da baš v Mariboru ni imel vedno naj-hvaležnejših »podrejenih«, kar mu je marsikatero urico med nami ogrenilo. Danes, ko odhaja, mu želimo veselejših ur v bodočem svojem življenju ter delovanju. Upamo, da bo tudi njemu še doma priložnost pokazati svoje vrline na hvaležnejših tleh kot so bile doslej. Vse to mu prav od srca žele njegovi prijatelji.

Male tatove obešajo velike pa izpuščajo, na ta pregovor smo se spomnili, ko smo čitali v »Slovencu« poročilo o par obsodbah zaradi zadnjih volitev na Notranjskem. Vprašamo: Kako kazen zaslužijo oni, ki so izdali lažnjiv sklep dež. odbora in sleparili na ta način pri volitvah? Sicer pa pridejo tudi klerikalci pred sodišče — seveda dež. odborniki so zavarovani z imuniteto — sicer bi sedeli.

Jubilej. Dne 22. t. m. ob petih popoldne bode moj desetletni jubilej, »kar sem bil pijan in sicer tako, da sem se komaj domov na Soro privlekel«. Za to svoje obrekovanje, katero je zagrešila neka škofova častilka »nalašč«, kakor je izpovedala sodniku, dobila je trodnevno menažo, pa nekoliko preosoljeno, na ljubljanskem Zabjeku. Tri mesece po tem tragičnem dogodku pomnil je škof Bonaventura še vedno ta moj »greh«, očitni mi ga je uradno, zatrdil, da ima tri priče in izvajal konsekvence. Resnica pa je, da l. 1904. od 9. maja do 17. julija nisem ne kadil in razven pri maši niti ne pokusil kapljice alkoholne pijače. Škof Bonaventura me je torej težko razžalil, vrgl mi je v obraz z neimenovanimi pričami potrjeno infamno obrekovanje. To je gotovo velik greh in tem večji, ker že 10 let trpi in mi visoki zalilec ni dal ves ta čas primerneгаа zadoščanja. Sicer je ta meni storjena krivica manjše vrste, ako je primerjamo z drugimi krivicami, katere mi je storil škof Bonaventura brez vsake moje krivde, no tudi ta jubilej mu bo ogrel v večnosti tisto žarjavo, ki je pripravljena vsem, ki so v življenju delali krivico in je niso popravili. Kako pa je občutljiv gnadljivi škof za svojo čast! Ker je trdil neki agent, da ima škof lušno punčko, tiral ga je do deželnega sodišča in stoprav takrat se mu je pomirilo njegovo »milo« srce, ko je obsodil sodnik njegovega škof-ljana v poostreno ječo... Ali misli g. škof, da je on sme zahtevati čast, denar in štruklje? Ali ne ve, da smo še drugi tu, ki imajo vse to tako radi, kot on in si to hočemo ohraniti, oziroma pridobiti po pravičnem potu? Sedaj pa nekoliko premišljimo. Škof je razžaljen, ker je nekdaj v gostilni govoril, da ima otroka. Isti škof pa je zelo naklonjen nekaterim duhovnikom, ki imajo otroke, kar ve široka javnost. N. pr. v Ljubljani se uči šivati dekle, katere oče je škofov duhovni svetnik. Nekega župnika hvalijo škofovi časopisi, njegova hčerka pa veselejša po Ljubljani. Nekemu župniku je škof podelil drugo boljše župnijo. Zgodovina njegova je

podobna kontrolorju Skrobarju. Ne-koč je poklonil neki natakari dete, a doma si ga nista upala dati krstiti. Tu so spravili malčka v košaro in hajdi z njim v Ljubljano. Ali glej ga spaka! Na mitnici so ga hoteli zada-cati...! Itd. itd. itd. Ako ljudje vidi-ti tako postopanje škofa napram po-litikičnim grešnim duhovnikom, ni čuda, da se zgražajo, kakor se to-gote nad v nebo vpajočimi krivicami, katere so opisane v knjigi: »Škof proti župniku«. Priporočam vsem ro-jakom, da to knjigo širijo in seznanijo z neno vsebino zadnje hribovsko kočol!

V Ljubljani, dne 17. 6. 1914.

Anton Berce, župnik Sorški.
Ljudsko šolstvo. Dosedanja sup-plantinja v Hrušici Albertina. Vajdič je imenovana za provizorično učite-ljico v Škofji Loki Marija Novak za supplantinjo v Breznici.

Skala se je utrgala. Te dni je bila mednarodna avtomobilska alpska tekma skozi Idrijo. Okrog devete ure jutraj, torej v času, ko je odšel zadnji avtomobil mednarodnih avto-mobilskih tekmovalcev skozi Idrijo se je utrgala, najbrže vsled velikega tresenja zemlje radi drčanja avto-mobilov in radi deževja v zadnjih dneh, velika skala, in je zdrčala na idrijsko državno cesto. Skala se je prikotala na cesto ravno v trenot-ku, ko je hotel peljati v Idrijo osební avtomobil g. Sieherla. K sreči ni ska-la povzročila nobene nezdode.

Telca ga je udarila. 32letnega delavca Franceta Kastelica iz Gri-lovca v občini Smartno pri Litiji je te dni udarila telca v spodnji del ži-voča. Kastelic je dobil težke notranje poškodbe.

Nesreča pri postavljanju mlaja. Te dni se je ponesrečil pri postav-ljanju mlaja 53letni delavec France Strukelj iz Kompolj pri Krašnji. Drevo mu je namreč padlo na desno nogo in mu jo je zlomilo.

Igra s patrončki. Desetletna kaj-žarjeva hči Pavlina Murn iz Planine se je te dni igrala na paši s patron-čki. Pri tem ji je odletel kosce pa-trončka v desno oko in jo je težko poškodoval.

Velika tatvina denarja. Anj Su-šnik iz Nevelj pri Kamniku je ukradel te dni neznan tat iz nezaklenjene omare, kjer je bila večja svota de-narja, 650 kron.

Nežen mož. Rudar Božič iz Hru-šice pri Jesenicah na Gorenjskem je te dni v prepri svojo ženo Marijo tako pretepel, da so jo morali prepe-ljati v deželno bolnico v Ljubljano.

Rop. Dne 11. t. m. ponoči je šel posestnik Jožef Pečnik iz Črnega vrha pri Vrhniki domov v Butina-vo. Na poti je stopil pred njega ne-ki osemnajstletni fant, zgrabil je za Pečnikovo srebrno uro in niklasto veržico, strgal mu je oboje iz žepa in je pobegnil. Na sumu ropa sta dva hrušička delavca, ki sta delala na cesti. Orožništvo ju je aretiralo in ju izročilo okrajnemu sodišču na Vrhi-niki.

Ljubljana.

— Sedem in eden. »Slovenec« se je razjezil, ker je bil v trg. obrtni zbornici izvoljen v železnični odsek Nemec Pammer. Mi smo proti vsaki zvezi z Nemci vemo pa, da so takih zvez krivi klerikalci, ki silijo napred-njake, da se na tak način zavarujejo proti ljudem, ki so izdali že vse, kar so mogli izdati. Sicer pa so bili klerikalci prvi, ki so Pammerja s 7 Nemci poslali v ljub. obč. svet.

— Članek »Klerikalni cilji in ma-nevri«, ki smo ga priobčili včeraj, je vzbudil splošno pozornost in ogor-čenje. Res je, »svaka sila do vreme-na«. Mnogo so si pustili Ljubljančan-je od klerikalnih nadutih motogovcev dopasti, a da bi »ženska kršč. soc. zveza« torej tercijalkle dobile kino v slovenskem deželnem gledališču, da bi tercijalkle dobile slov. dež. gleda-lišče v svoje roke, presega pač vse meje. — Nemcem na uslugo in ter-cijalkam na ljubo so ubili klerikalci slovensko gledališče v Ljubljani. Ker Ljubljančani »teatra« tercijalk goto-vo ne bodo posečali, bodo hodili v nemško gledališče, so si mislili Nemci, ter odstopili svojo koncesijo za kino, ki jo je dobila »ženska kršč. soc. zveza«. Nemško-tercijalska zve-za, dobro da so pokazali barvo!

— Kako razumevajo šentvriške učiteljice nadzorstvo šolske mladine. Včeraj je šla šolska mladina iz Ljub-ljanske okolice, iz Sp. Šiške in iz Sent Vida nad Ljubljano, v cirkus Kludsky v Ljubljano. Šolski otroci, dečki in deklice, iz Sent Vida so prišli peš v Ljubljano. Med deklicami iz Sent Vida je bilo opaziti v Spodnji Šiški (torej po eni uri hoje) neko okoli 12 let staro učlenico, ki je jo-kala. Šla je med številnimi pari čisto sama. Na prvi pogled se je zdelo, da dekletce joka zato, ker nima so-učenke za par. Pozneje se je pa vi-delo, da je moralo biti dekletce od čevljev ožuljeno že tako, da bi si jih

morato pri prici sezuti. Zvijalo se je in plakalo, da se je smililo gotovo vsakemu, ki jo je videl. Nevedni otrok je najbrže trpel tako do Ljub-ljane. — Od zadaj za mladino, ki jo je bilo okoli sto parov, pa je šel g. nadučitelj Bajec v spremstvu 5. učiteljice, ki so se med seboj razgo-varjale. 5 učiteljice, a nobena pri svojem razredu, da bi otroke nadzo-ovala! Zakaj je pa potem treba spremljati mladino, če ne zato, da se otroku, ki je neveden, takoj pomaga, ali da nasvet, ka naj stori v hipu, ko mu postane slabo? Znano je že več slučajev zastrupljenja krvi vsled ožuljene noge. In vrhu tega trpljenje, ki je preстал otrok iz Sent Vida do Ljubljane. Te vrstice naj se v pri-hodnje pri takih prilikah uvažujejo.

— III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani 1914. Seja slavnostnega odbora se vrši v nedeljo 21. t. m. točno ob 9. uri jutraj v zvezni sobi v Narodnem domu. Istotam vrši se danes dne 19. t. m. ob pol 7. zvečer seja tajniško-časnikarskega odseka, jutri 20. t. m. ob 8. zvečer pa seja veseličnega odseka. Bratje pridite točno in polnoštevilno.

— Prejeli smo: Kakor se sliši, se klati po Ljubljani neki ključavni-čarski pomočnik, ki ponuja raznim ženskam ženitev, kljub temu, da je že tri leta oženjen. Pravijo, da je na ta način izvalil že večje in manjše svote, katere je skupaj s svojo ženo lepo zavžil. To svojo sleparijo uga-nja že več let in spravlja ženske ob groše. Njegova žena to seveda pusti, ker se ji pri tem dobro godi, druge pa navadno slučajev ne naznanijo, ker jih je sram, da nasedejo temu pticu.

— Truplo so našli. Dne 16. t. m. so našli v Mostah na levem bregu Ljubljanske moško truplo. Dognalo se je, da je utopljenec 51letni ože-njeni čevljarški pomočnik Janez Bergant, ki je bil rojen v Zg. Šiški in ki je stanoval na Opekarski cesti št. 37. Sledov kakega nasilja niso našli na njem; očitno je, da gre tu za samomor. Bergant se je dne 9. t. m. po hudem prepiru odstranil od doma in ga ni od onega časa nihče več videl. Na bregu Malega grabna so našli istega dne tudi njegov klobuk in palico, po čemer se lahko sodi, da je skočil tam Bergant v samomorilnem namenu v vodo in v nji utonil.

— Amerika. Pretekli terek je policija aretirala na tukajšnjem glav-nem kolodvoru 19letnega sedlarskega pomočnika Stefana Deanoviča iz Viličsela, okraj Požega na Hrvat-skem. Prišel je v družbi več hrvat-skih izseljencev in je hotel pobegniti v Ameriko. Denar si je zašil v suknjo. Policija je Deanoviča izročila sodišču.

— Radi razgrajanja in nevarne grožnje je aretirani nek stražnik v Židovski ulici starejšega moža.

— Prosjačil je. V Volfovi ulici je bil aretirani nek hrvatski delavec, ki je bil brez posla in ki je nadlego-val ljudi z vsiljivim beračenjem.

— Nesreča v strugi Ljubljance. Včeraj popoldne se je ponesrečil neki delavec v Ljubljanični strugi blizu franciškanskega mostu. Padel je precej visoko z nekega starega preperelega hloda na tla in se je ne-varno poškodoval. Na mestu nesreče se je takoj zbrala velika množica. Delavca so prepeljali v bolnico.

— Trije mušketirji. Kdo ne po-zna tega slavnega romana, preve-denega tudi v slovenščino. Kdo se ni zajezel videti pred seboj teh oseb, ki nastopajo v njem? Od prih. sobote do torka bo imelo ljubljansko občins-tvo izredno priliko, da na lastne oči vidi »Tri mušketirje« v novoovro-ženem »Kino Metropolu« v preure-jeni areni Narodnega doma. Drama-tično društvo se je potrudilo, da je že za otvoritveno predstavo pridobi-lo ta sloveči film in upa, da nikdo ne zamudi ugodne prilike osvežiti zopet v duhu ta literarni umotvor.

— Kino Metropol se kljub raz-nim zaprekam, ki so se mu stavile, otvori dne 20. t. m. v areni »Narod-nega doma«, ki se je v ta namen na novo adaptirala. Slavno občinstvo se opozarja, da je kino Metropol podjetje Dramatičnega društva, usta-novljeno edino v ta namen, da se zbirajo sredstva za podporo in vzdr-ževanje Slovenskega gledališča v Ljubljani. Zavedno občinstvo se torej pozivlje, da z mnogobrojnim obi-skom podpira stremljenje Dramatič-nega društva, kar tem lažje stori, ker bo Kinometropol mudil za pri-merno nizko vstopnino najboljši, najpoučnejši in najzabavnejši, kar danes kinematografska industrija proizvaja.

— Zadruga gostilničarjev in ka-varnarjev v Ljubljani se obrača tem potom na ono cenjeno občinstvo, ki jemlje pijače in drugo iz gostilen in kavaren čez ulico, da naroča svojim uslužbencem, naj isti vestno vračajo posojene vrčke, steklenice in drugo, kar so dobili po gostilnah na po-sodo, ker bi se drugače moralo zo-pet pričeti delovati na to, da bodo stranke dajale položnino za izposo-ene reči, ker se sicer vsled malo-

marnosti nekaterih strank godi go-stilničarjem nepregledna škoda z iz-gubo posode.

— Sokol I. ima letos 5. julija svojo običajno telovadbo in ljudsko veselico. Znano se te prireditve in so si pridobile že zgodovinsko pravo za prvo nedeljo v juliju. Društvo pokaže svojim članom in prijateljem Sokolstva obračun svojega dela, ob-činstvo pa se veseli uspehov živah-nega društvenega delovanja. Z ra-stjo društva in njegovega dela do-bivajo tudi njegove prireditve vedno širši okvir in večji obseg. To velja posebno za letošnje prireditve, ki bo imela značaj velike priredbe, ker pri njej nastopi okroglo 250 društvenih telovadcev in telovadk. Prijatelj Sokola I. že sedaj prosimo, da širijo med ljubljanskim občinstvom zani-manje za omenjeno telovadbo in ve-selico 5. julija.

— Sokol v Štepanji vasi opo-zarja vse sokolske kroge in drugo narodno občinstvo na svojo III. javno telovadbo, ki jo priredi dne 21. ju-nija t. l., v slučaju neugodnega vre-mena pa potem prihodnjo nedeljo. Z javno telovadbo bo združena ve-lika vrtna veselica. Na zdar!

— Res zanimivo in vredno si je pogledati zamorsko vas Silukov iz centralne Afrike! Jako interesantni so plesi in razni običaji teh divjakov, katerih družba obstoji iz moških, žensk in otrok (najmlajši zamorček je star komaj 12 dni). Opozorjamo občinstvo na to naselbino, ki se na-haja na »Dirkališču« le še nekaj dni.

— Umrlj so v Ljubljani: Albin Ehmayer, bivši fotograf, 73 let. — Marijeta Kalan, mestna uboga, 72 let. — Josip Kumer, rejenc, 8 mesecev.

— Gospod generalni konsul si-jajna veseloigra Nordisk Ko. v dveh dejanjih in senzacijska drama v treh dejanjih z zlatega zahoda »Zlato tele« je dvoje Nordisk-ueinkovnosti, ki se bodeta predvajali danes na specialnem večeru v kinematografu Ideal. Jutri, v soboto »Otroci s ce-ste« čuvstvena ljudska drama v treh dejanjih. V glavnih vlogah: Bubi in mala Suzana Privat poznana iz »Otrok iz Pariza«.

— Kasimir, Nune in Pavlina uganjajo nasmešnejše reči pri njih potovanju okoli sveta in lovu za milijonom, tako da se vse izborno za-bava, v veseli parodiji »en miljon se lahko zasluži«, ki se bo de predva-jala od jutri naprej v Bachmaier-Grand Elektro Bioskop v Latterma-novem drevoredu. Navadne znižane cene!

Trst.

»Zveza jugoslovanskih železni-čarjev« se je na svoji ponedeljkovi seji soglasno izrekla za »Narodno socialno mladinsko organizacijo« v Trstu in priporoča vsem svojim članom, da vpišejo svoje sinove v to izobraževalno društvo.

V nedeljo se je izvolil v Sv. Križu pripravljalni odbor za po-družnico Nar. soc. mlad. organ. v Trstu, katerega predsednik je brat Kristijan Tence.

Pomota. V včerajšnji notico o gostilni Kluder na Belvederju se je vrnila pomota glede številke. Tiska-na bi morala biti št. 27 in ne 37.

Rimska zbornica je imela v sre-do svojo sejo. Posl. Mazzoni je za-hteval od ministra pojasnila glede slučaja generala Agliarja. Pred tem predlogom so zahtevali nekateri po-govoru finančnega ministra Rave, da se seja takoj zaključi. Do hujšega ni prišlo.

Občinske volitve v Trenti. Izid obč. volitev v Trenti je: 8 socialis-tov, 14 klerikalcev in 20 liberalcev. Kamora bo torej vseeno še lahko triumfirala.

Seja obč. sveta se je vršila v sredo zvečer in nadaljevala sinoči.

Navtična akademija. Vpisovanje se bo vršilo 4. julija od 9.—12. dop. S seboj je prinesli običajne doku-mente.

Trgovska akademija. Vpisovanje v prvi tečaj se bo vršilo 6. julija od 8.—12. dop. V prvi tečaj se sprej-majo absolventi kake nižje srednje šole. S seboj je prinesli običajne doku-mente.

Občinstvu, ki si je preskrbelo vstopnice za nastop Sokola pri Sv. Jakobu naznanjamo, da iste vstop-nice, ki so bile določene za 14. t. m. veljajo tudi za nedeljo 21. t. m. Kdor želi vstopnico, jo lahko dobi pri g. Bičkovi v »Nar. domu«, ali pa pri društvenem odboru.

Nabor. V ponedeljek je prišlo od 178 poklicanih k naboru 156 nabor-nikov. Potrjenih je bilo 38, od teh eden za vojno mornarico. Prihodnje dn bo nabor za poklicance, ki niso pristojni v Trst.

Nov zdravnik. V Trstu se je na-selil zdravnik dr. Viktor Fano.

ŠTIRJE STRELI.

Trst, 18. junija.

S cigani Hudorovičevega rodu je imel »Dan« že večkrat opravka. Danes so se tukaj stekli, jutri zopet

spriji, in tako se je zgodilo, da so imeli člani ciganske rodbine Hudo-rovič večkrat priliko čitati svoje ča-stiljivo ime dvomilnege slovesa.

Nobenega dobrega dela ni storil Hudorovič takrat, niti vinarja ni da-roval v dobrodušnem namenu, da bi na tem mestu spoštljivo govorili o nje-govi osebi. Celo nasprotno, vnovič je pokazal ta od svoje merjenja va-jeno oko.

Sežanjski semenj in konjska kupčija.

V Sežani na Krasu se vršijo red-ni mesečni semenji. Hudorovič, in si-čer po imenu Jurij, 32 let star mo-žakar zagorelega obraza in kodra-stih las s široko cigansko ruto okolu črnega vratu je dobro vedel zanje. Prihajal je v Sežano, sklepal konjske kupčije, molil in klel. S svojo dru-zino in rodbino je potoval od kraja do kraja prav po hunsko in dobro-voljno čakal, kdaj potrkna na vrata »bridka nevesta, bela smrt«. Ne mi-slilo, sicer da bi se je nadejal že v 32. letu svoje moške dobe; toda kmalu bi ga lahko proti pričakova-nju pokosila za vedno.

600 kron.

Takole je korakal Hudorovič v Sežano tudi zadnje dni; v roki va-jet, na glavi zanošen slamnik, v srcu pa veselje nad lepim dobičkom, katerega mu bo pridobila prodaja konja bratranca Matije. Res; se-menj je bil za Hudoroviča srecen, za žival je dobil 600 K in se mirno peljal proti Opčinam.

Pozdrav in sprejem.

Bratranca sta se sešla.
— Kupčija?
Dobra.
— Izkupiček?
Šeststo kron.
— Bravo! Matija je bratranca pogledal s hvalečnim srcem. — Od-štel! Odštel? Ali se ti meša? In dolg? Dolg, ki je star že več let?
— Pravim denar meni! Sicer!
Sicer? Pojde v moj žep! Zdaj pa razkriči pesti in bodi zadovoljen z menoj!

Matijo je pograbilo.
— Ti, ti se upaš?
Seveda! Dolg! Hudi časi! — Pomiri se!

In Matija je izprožil štiri strele zapored. Potem kamenje. Kletvice. Kobacanje na voz.

Ranjenec je pognal konja.

Na cesti.

»Eh, policaj!«
Malomaren pogled.
»Policaj! Zdravnika bi si želel!«
Policaj se je Hudoroviču pribli-žal ga pogledal in skočil na telefon-sko govornilnico. Čez čas je prispela zdravniška postaja Jok. Pozdravlja-nje. Občudovanje avtomobila. Ob-veze. V Trst. Deseti oddelek. Hu-dorovičeve rane so težke.

UTOPLJENEC.

Trst, 18. junija.

Na žaveljski cesti se je danes našlo utopljenca, o katerem se go-vori, da je med potoma padel v vodo in utonil.

Dogodek je bil naznanjen tuk. policij, ki je tako poslala na mesto nesreče svojega komisarja. Ugoto-vilo se je, da je utopljenec neki 34 do 36letni mož, kateremu še ne vedo imena. Truplo so prepeljali v mrtva-šnico k Sv. Justu.

SESALKA, PILE IN TIHI SVEDRI.

Trst, 18. junija.

V tukajšnji plinarni, ki je mestno podjetje, so pred par dnevi izsledili tatvino raznih predmetov. Kakor je že v navadi, so skušali krivdo tat-vino najpoprej zvaliti na kakšnega slovenskega uslužbenca, ker pa niso bile sumnje opravičene, in ni mogla uprava sama ničesar dognati, je do-godek naznanila policiji, ki je začela zadevo raziskovati.

Pridno je raziskovala policija. Po par dneh se ji je posrečilo izvohati tatvino v osebi, regnikola, hišnega po-sestnika Viktorija Cossuttija, ki je v mestni plinarni v oddelku za elek-triko uslužben kot delovodja z dnev-no plačo dvajsetih kron.

Ker je sum letel najbolj na ime-novanega regnikola, je policija uved-la v njegovem stanovanju hišno preiskavo. In glej! Sesalka je bila že montirana in vzdana. Pile pa in tihi svetri (angleške vrste) so bili z drugimi tovarniškimi ukradenimi predmeti spravljani po raznih oma-rah in v kleti.

Med dobljenimi predmeti so na-šli celo par sto kilogramov težko marmornato stopnico, ki jo je dal Cossutti peljati iz tovarne na svoj dom. Po tem razkritju in po teh najd-bah je policija takrat in izmikača Cas-suttija aretirala. Uprava plinarne je po tem dogodku seveda dobila ob-čutno dolg nos. Bilo ji je silno ne-prijetno, da je tatvino izvršil tisti njen ljubljenc, na katerega je pola-gala toliko lepih nad.

Da bi se blamažo pokrilo vsaj deloma, so se začeli razni inženirji, delovodje in drugi vplivnejši izgo-varjati z izposodo. Vprašamo pa:

smejo-li delovodje in inženirji izpo-sojevati strankam popolnoma nove predmete, ki so občinska last? To je dovoljeno menda samo v tržaški plinarni, ki vidi v regnikolihi svoje zlato tele.

S takimi izgovori so sicer do-segli, da so oblasti aretiranca vsaj začasno izpustile, toda upamo, da se Cossutti prav kmalu povrne v za-pore, in da pride dogodek z vsemi svojimi posebnostmi tržaške plinarne pred sodišče. Pripominjamo, da ita-lijanski listi o zadevi prav previdno molče.

Fantje iz Matene in fantje iz Bresta.

Janez Sterle, Franc Župec in Jože Župec so po poklicu pretepači in razgrajči, vsled česar so imeli že večkrat opravka s sodiščem.

Dne 1. junija je šel čevljar Janez Zalar iz Matene okrog devete ure zvečer v bližnji Brest v gostilno. Ta pa je bila zaprta in Zalar se je vrnil v Mateno. Ko je prišel v dru-žbi več fantov iz Bresta blizu cer-kve, je zaslišal upitje in razgrajanje in preklinjanje. Očividno, v Matem se je vršil pretep.

In res se je vršil, po vseh pravi-ljih fantovskega pretepa. Na vrtu posestnika Franceta Ambroža so pretepevali fantje Janez Sterle, Franc Župec in Jože Župec, ki smo jih že zgoraj omenili, fanta Črniča. Ker so Ambroževi domači branili Črniča, so odšli pretepači vsi jezni z vrta in so zo mahnili v gostilno, kjer so kleli in se prepirali. Ko so prišli iz gostilne, so zapazili Zalarja in njegovo družbo iz Bresta. Iz jeze, ki se jim še ni ohladila, so se spravili vsi trije z gnojimi vilami nad one. Janez Sterle je udaril Zalarja z vili-mi v stegno, brata Župca sta mu pa pomagala. Zalar je moral bežati s svojimi tovariši v bližnjo hišo po-sestnika Ambroža, kjer so se zakle-nili.

Toda matenskim razgrajalcem se še ni umirila kri. Začeli so z vili-mi razbijati po Ambroževih vratih in Janez Stele je tudi razbil šipo na oknu.

Ko je posestnik Ambrož videl to obleganje njegove hiše, je stopil ven, da bi pomiril pretepače in boja-željne fante. Toda slabo je naletel. Vsi trije oblegovalci so začeli nena-doma metati v hišo debelo kamenje in en kamen je zadel Ambroža na čelo in ga ranil. Ambrož se je le z veliko težavo zopet rešil pred na-padalci v hišo.

Pretepače Sterleta, Franceta in Jožeta Župca je radi teh bolevitih činov poklicalo predse sodišče, da bi natančno spoznalo, če so res taki korenjaki. In spoznalo je, da so Ster-le, France in Jože Župec res pravi fantje od fare in jih je nagradilo za njihovo junaštvo. Janez Sterle je dobil šest tednov, France Župec štiri tedne in Jože Župec štirinajst dni. Mogoče, da se jim bo v zaporu ohladila kri. Pa ni bogve kaj upanja. Pred sodiščem so se tako obnašali, da se je videlo, da komaj čakajo, da poplačajo nasprotnike za dobljene tedne.

Dirka okoli Goriškega Krasa.

Kljub skrajno neugodnemu vre-menu se je zvršila dirka v najlepšem redu, zasluga dirkega vodstva in njegovega načelnika stotnika viteza pl. Förster-Streilemja. Zanimanje za dirko je bilo splošno. Na eni strani so vabila ljudi imena dirkačev in krasna darila, na drugi strani pa tu-di sloves prejšnjih dirk okoli Krasa.

Start.

Ko za stavo je bilo, ko smo prišli okoli devete ure popoldne v gostilno ob Soškem mostu, kjer so se zbirali dirkači. Pa vreme ni preplašilo ljudi, komaj je malo odnehal dež, so za-čeli trumoma prihajati Goričani, da si ogledajo začetek nad vse zanimive dirke. V gostilni so se pripravljali dirkači na start. Vpisovali so se, pri-trdili številke, vojak so jim plombi-rali koleasa in v živahnem vrvenju je hitro potekel čas in treba je bilo iti k startu. K dirki se je priglasilo 52 dirkačev, skrajno neugodno vreme pa je preplašilo nekatere, tako da je došlo k startu le 39 dirkačev. Točno ob 10. uri so bili zbrani na startu vsi dirkači. Po štirje in štirje se posta-vijo v vrsto, kakor so bili prikla-šeni. V prvi vrsti Salimljeni, Gregl, Rammer in Duschinsky. Eno minuto pozneje da voditelj dirke známe-nje in v počasnem tempu se bližajo dirkači črti, ki je zaznamovala začet-ni kraj dirke. Komaj pa so imeli za seboj črto, pa se je stopnjeval tem-po in v kratkem času so izginili na cesti v Ločnik. Takoj za dirkači pa so odhiteli avtomobil in s tem je bil za Goričane končan prvi del dirke. Start je vodil spretno predsednik ko-

lesarskega društva »Gorica« g. Jo-
sip Kerševani.

Potek dirke.

Vreme vedno enako neugodno. Cel čas je padal dež, mestoma se je ulila ploha, da je bila cesta vedno neugodnejša za dirko. Na načrtu proge je zabeleženo pri Zagreju: Pozor, slaba cesta, moralo bi biti napisano skrajno slaba cesta in trikrat pozor. In po taki cesti so dirkali dirkači naprej nemoteno, vsem na čelu Gregl. Do Ronki je bila cesta še vedno slaba, potem se je pa jela boljšati in končno se je zasmejala dirkačem tudi solnce. Na poti iz Opčine v Sežano je prenehal dež, cesta je bila dobra in dirkači so mogli razviti vse svoje zmoglosti. In te prilike tudi niso opustili. V hitrem tempu so se približali Senožčam, kjer je bila glavna kontrolna postaja. Tu so morali stopiti s koles in se vpisati v kontrolne pole, plombe so jim pregledali in dirkače so čakala okrepčila. Prvi je prišel v Senožče Gregl, se hitro podpisal in takoj na to vozil naprej ne da bi se količkaj okrepčal. Vsi drugi so se poslužili okrepčil. V Senožčah je postalo slabo. Šiškovič, ki je moral radi tega prenehati z dirko in se je potem pripeljal v avtomobilu v Gorico. Komaj so se dirkači na ugodni poti nekoliko posušili, jih je vjel na Razdrtem najhujši dež, ki ni dolgo ponehal. V Vipavi je čakalo dirkače vse polno ljudi in tudi najhujša ploha jih ni mogla pregnati. Ves čas je bil Gregl prvi. Kako hitro je vozil se vidi najjasneje iz tega, da ga je avtomobil, ki je šel iz Senožč za njim, došel šele v Ajdovščini. Od tu dalje je nekoliko ponehal dež in ko so prišli dirkači na cilj je že končal dež popolnoma.

Na cilju.

Če že ni oplašil precej hujši dopoldanski dež ljudi, jih je mogel še veliko manj popoldanski. Trumoma so prihajali v Rožno dolino in se razvrstili v dolgem špalirju ob cesti. Okoli pol tretje ure je čakalo zmagovalce že na stotine in stotine ljudi. Vojaki so imeli ob progi napeljan telefon, ki je poročal od časa do časa o poteku dirke. Okoli tretje ure so bili javljeni dirkači, ki so odšli iz Sela. Kmalu nato je prišlo drugo poročilo, da so na čelu dirkačev Gregl, Meschar in Luttenberger. V tem pa že pride avtomobil s podrobnejšim poročilom. Ljudi se loti razburjenje in živahno diskuriranje, kdo bo prvi. V tem se pa pokaže trojica in v hitrem tempu vozijo čez cilj, prvi Gregl Franc, ki je prišel ob 3. uri 15 minut, takoj za njim Luttenberger Valentin in kot tretji, dobro sekundo za zmagovalcem Meschar Josip. Med živahnimi bravo-klici so pridirjali, vsi pokriti z blatom, da se ni nobenemu poznala številka. Eno minuto 28 sekund pozneje pa je preletel cilj kot četrti Duschinsky Ernest. V daljših presledkih so na to sledili ostali in sicer: peti je bil Kittel Karl, šesti Koller Adolf, sedmi Volpe Ivan (kot prvi iz Gradiško-Gradiščanske), osmi Fidler Ivan, deveti Vuga Rudolf, deseti Ogrin Franc (prvi Slovenec), enajsti Semolič Ivan, dvanajsti Rammer Robert, trinajsti Mann Ivan in štirinajsti Eschelmüller Rudolf, petnajsti Mestrovich Ivan, šestnajsti Salimbeni Ivan, sedemnajsti Stern Rudolf, osemnajsti Devetak Rafael, devetnajsti Rijavec Ciril, dvajseti Meisenec Franc in enaindvajseti pa Fraumallner Alojzij. Vsi ti so dobili srebrne svetilje, dasiravno od petnajstega naprej niso prišli v določenem času na cilj. Ali v sled skrajno slabega vremena se je priznala vsem svetinja, ki so jo tudi pošteno zaslužili. Med tem časom se je pa zjasnilo, sonce se je prikazalo in mogla se je pričeti že od povedana veselica kolesarskega društva »Gorica«, kjer so se ob 6. uri razdelila darila.

Najnovejša brzojavna in telefonska poročila.

18. junija.

Včeraj smo poročali, da se je vstajalo posrečilo kneževce čete, Miridite, zajeti in decimirati. Naše informacije so bile z današnjimi podrobnejšimi poročili potrjene. 17. junija so Miridite že ob 6. uri zjutraj napadli vstaje, ki so jih pustili, da so prišli v bližino, nato pa so jih z vso silo pognali v beg in jim prizadejali velike izgube. Tudi drugi napad je bil odbit.

Tretji napad se je pa za Miridite končal katastrofalno. 1500 Miriditov se je pod okriljem avstrijskih topov in pod poveljem Marka Gionija in Ise Bojettinca vrglo na vstaje, ki so pa tako spretno manevrirali, da so dobili Miridite v svojo sredo, da jih je od 1500 pribežalo nazaj v mesto

komaj 200. Vsi drugi so bili pobiti ali ujeti, mnogi jih je na begu utonilo v močvirju. Vstaji so pridirli pred mestne okope in osvojili oba topa, ki sta bila v rokah avstrijskega oficirja Hässlerja.

WIED DOBIL ULTIMATUM.

Drač, 18. junija. Vse kaže, da so se vstaji prenehali šalit in so pričeli resno se pečati z Wiedom, vsiljenim knezom. Poslali so mu ultimatum, da mora

tekem 24 ur zapustiti Drač. — Kratka beseda, ampak močna.

V DRAČU MIR.

Rim, 18. junija. »Agenzia Stefani« poroča iz Drača ob 2. uri popoldne: Dosedaj vlada v Draču mir. Ojačenja italijanskih, avstrijskih in angleških mornarjev so odpoklicana.

NESPORAZUM MED KNEZOM IN MEDNARODNO KOMISIJO.

Rim, 18. junija. Med knezom in mednarodno kontrolno komisijo je prišlo do nesporazumljenj. Istotako tudi med knezom in angleškim admiralom.

POLOŽAJ V DRAČU.

Rim, 18. junija. Večerni listi poročajo, da je položaj v Draču kritičen. Vstaji še niso udrili v mesto, toda bramba je vedno slabotnejša. Angleški armiral prigovarja kneza, da bi šel na vojno ladjo, toda knez ne mara.

ZADNJA POROČILA IZ DRAČA. — VSTAJI GOSPODARJI POLOŽAJA

Rim, 18. junija. (Posebno poročilo.) Ob 5. popoldne se poroča iz Drača: Vstaji so gospodari položaja. V mesto Drač ne marajo vdreti, ker nečejo povzročiti mednarodnih težkoč.

NOVI KANDIDATI NA ALBANSKI PRESTOL.

Rim, 18. junija. »Tribuna« poroča: 2 delegata vstajev sta dospela v Carigrad, da zahtevata princa Burgha Edina za vladarja Albanije in izet pašo za njegovega ministra. Italijanski listi poročajo, da bodo albanski nacionalisti (avstrijska vstvaritev) za slučaj, da se knez Wied odpove »vladanju« kandidirali bolgarskega princa Cirila za vladarja. (Menda nameravajo Albanci takole po malem vse prince uničiti.)

ATENTAT NA RUSKEGA CARJA.

Berlin, 18. junija. Poštni vlak, ki je sledil neposredno posebnima vlakoma vozečima carsko rodbino je bil vsled vsled strašne eksplozije v bližini postaje Candnov vržen s tira. Mnogo oseb je bilo teško ranjenih. Petrograd, 18. junija. Poročila o atentatu na carja so pretirana, le lokomotiva, ne cel vlak, je zdrčala s tira in le 3 osebe so bile lahko ranjene.

VANDALIZEM KATOLIŠKIH ALBANCEV.

Dunaj, 18. junija. »Politika« poroča iz Sv. Ivana Mednanskega: Albanci so popolnoma razbili spomenik, ki so ga srbske čete postavile v spomin Srbov, padlih vsled zabrtnege napada turške »Hamidije«. (Katoliški Albanci res lepo znajo spoštovati mrtve. So kot hile.)

SPORAZUM MED RUSIJO IN RUMUNIJO.

Duna, 18. junija. Tudi tu so začeli izprevedevati velik pomen sestanka ruskega carja in rumunskega kralja v Konstanci. Važna je izjava Toke Jovanescu, ki je povdarjal, da se je med obema državama dosegel glede balkanskega vprašanja popoln sporazum in da bo vsak, ki bo hotel brskati po bukareškem miru zadel na odpor Rusije in Rumunije. (Kakor je znano, se je Berchtold v delegacijah obnašal tako, kakor da se sa-

mo ob sebi razume, da se bo bukareška mirovna pogodba revidirala, tu mu pa Rumunija precej jasno pove, da iz te moke ne bo kruha.) Splošno se povsod trdi, da je prišlo med obema vladarjema do popolnega sporazuma in do entente med obema državama glede vseh orientalnih vprašanj.

ZOPET NESREČA NA MORJU.

Southampton, 18. junija. Nemški parnik »Kaiser Wilhelm II.« je v megli zadel v angleški parnik »Incemore«. Angleški parnik je močno poškodovan, »Kaiser Wilhelm II.«, ki je vozil iz Southamptona v New York; se je takoj vrnil v Southampton.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Nabiralec inseratov se išče. Pomudniki naj naslovo pismeno ponudbo na naslov: »Priden in pošten« na upravništvo tega lista.

Od 4 K 90 v naprej hišne halje, vse velikosti in barve. Angleško skladišče oblek, O. Bernatovič, Mestni trg 5-6.

Jabolčno vino,

prva kakovost, sladko, v steklenicah vezano, kot namizno vino najbolj priporočljivo, 100 litrov K 20.— razpošiljam od moje postaje proti povzetju Josip Rosenkranz, Maribor od Dravi.

Sladko vino

za dame zdravniško priporočeno in močno vino iz južne Dalmacije priporočila

M. Žerjav, Strelška ulica št. 31.

J. Zamljen

čevljarski mojster v Ljubljani, Gradišče št. 4

izvršuje vsa čevljarska dela do najfinišne izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera poslan čevlj.

Proda se tudi rodbinskih razmer v Trstu Sv. Marija Magdalena zgornja, v bližini tramvaj-ske postaje

nova hiša

z 2 sobama, kuhinjo, hlevom, podstrešjem, vodnjakom, (prosta 10 let državnega davka), ter nad 1100 mtr² vrta za 1400.— K.

Ponudbe in vprašanja nasloviti je na Rudolfa Može, Trst, Compo S. Giacomo 3.

Baška!

Prvo čisto slovansko kopališče ob Adriji

Hotel Velebit

lastnik Hrvat A. Tudor na otoku Krku (Veglia), Istra.

Izvrstna kuhinja, nič zdraviliške takse.

Hotel ima krasen položaj, je okoli 20 korakov oddaljen od morja proti kopališču. Nova moderna zgradba; oskrbljen je z izvrstno pitno vodo. Pred hotelom velika terasa. Dnevna zveža s parobrodom z Reko. Vse informacije, prospekte, daje zastoj in franko lastnik hotela.

1914 Slovenski vsesokolski zlet 1914

Vseh vrst blago za kraj članov in članic Sokola, kakor tudi za naraščaj, dalje vse v to svrhu spadajoče potrebščine: čepice, srajce, telovadni jopice, hlače in čevlji, naši itd. se dobijo natanko po predpisih slovenske in češke sokolske zveze pri tvrdki

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg št. 10.

Išče se takoj zdravo, pridno in pošteno

slovensko dekle

za takojšen vstop v Belgrad, Srbija, katero ima poleg pomaganja pri kuhanju tudi sobe in perilo čisto držati in se plača mesečno kron 25.—. V hiši se govori večinoma slovensko in srbsko. Ker je gospod celi dan v tovarni, je doma samo gospa, toraj ni težka služba.

Samo resne ponudbe naj se takoj pošljejo na gospo Liseto Rosman, soproga ravnatelja, Belgrad, Kara Gjorgjeva ulica 95, I., Srbija. — Ako ostane dotična vsaj eno leto v službi se ji potne stroške povrne. — Potni list mora imeti.

Velecenjeno občinstvo opozarjamo na

= ZBIRKO PESMI =

ki so izšle v »Učiteljski tiskarni«.

To je lepa ENGELBERT GANGLOVA knjiga

„Moje obzorje“

ki se dobiva po vseh knjigarnah, kakor tudi v »Učiteljski tiskarni«.

Cena lično vezani knjigi je 3 K.

Po pošti 20 v več.

Dobre srajce ceno!

Radi upeljave nove specialitete bodem prodajal del svojega skladišča perila po znatno znižanih cenah.

Ne zamudite te redke prilike!

Začetek v ponedeljek 15. junija.

Konec v soboto 27. junija.

Specialna modna in športna trgovina za gospode in dečke

J. KETTE

Ljubljana, Franca Jožefa cesta št. 3.

Izvanredna prilika za delavce!

Najnovejše konfekcije za dame, deklice, gospode, dečke in otroke.

Cele obleke za gospode od K	8.—, 12.—, 15.— naprej
Cele obleke za dečke	4.—, 6.—, 8.—
Cele obleke za otroke	2.—, 3.—, 4.—
Pelerine za gospode	7.—, 8.—, 9.—
Sportne raglane	12.—, 14.—, 16.—
Klobuke	1.—, 1.50, 2.—
Kostume za dame	9.—, 12.—, 15.—
Damske sako in paletot	6.—, 8.—, 10.—
Krila spodnja in gornja	2.—, 3.—, 4.—
Hišne halje za dame	3.90, 4.90, 5.90
Slamnike	—50, 1.—, 1.50
Pristni panama	6.—, —, —

Vse drugo po priznani čudovito nizki ceni.

Oglejte si velike izložbe.

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ, Ljubljana, Mestni trg št. 5-6. Telefon št. 132.

Modistinja

Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke. — Popravila se točno in najceneje izvrši.

SANATORIUM EMONA

ZA NOTRANJE IN KURIRANJE BOLEZNI, POKROVNICA.

LJUBLJANA-KOMENSKA ULICA-4

DR. ZDRAVNIK PR. DR. FR. DERGANČ